

Regio Alblasterdam
nr. 15 • september 2015

de **Kantlijn**

Jaap Paans
Burgemeester, vader, vriend, collega

Havenfestival
25 jaar feest

Gondelvaart
kunst en ambacht

Molenheim
een bijzonder (t)huis

Geboeid
door de politie

Alblasterdam **WOORD**
aan het

Burgemeester Jaap Paans: portret van een open en betrokken persoon

Burgemeester Jaap Paans (47). Vooral ook man, vader, vriend en collega. Een persoon die naast zijn medemens wil staan. Die waar nodig een schouder wil bieden of de hand reiken. Voor wie de ontplooiing van ieder mens belangrijk in het leven is. 'En als iemand dat zelf niet voor elkaar krijgt, dan moet daarbij een handje worden geholpen.'

Ruimte voor de ontplooiing van het individu. Dat zegt veel over hoe Paans zelf in het leven staat. 'Ik heb in mijn leven gemerkt dat als kansen je worden geboden en je pakt ze, dat er dan ook daadwerkelijk deuren opengaan.' Een levensinstelling die hij vanuit het ouderlijke gezin heeft meegekregen: 'Mijn ouders komen beiden zelf uit een gezin waar het nemen van verantwoordelijkheid van grote waarde is. Vervolgens is mij als kind ook al meegegeven dat je je verantwoordelijk hebt te dragen. Dat je de kansen die je krijgt moet benutten. En daar waar je van betekenis kan zijn, dat ook probeert waar te maken. Met die waarde in het achterhoofd en de stimulans van mijn ouders ben ik gaan studeren. Ondanks dat je als tiener ook echt wel eens momenten hebt dat je je afzet tegen die verantwoordelijkheden, heb ik over het algemeen wel geluisterd naar alle goede raad en ben ik het belang van betekenis te zijn ook daadwerkelijk gaan inzien. Persoonlijk vind ik het geweldig als je de kans krijgt om het verschil te kunnen maken via een bestuurlijke rol in een vereniging, als raadslid in de gemeente Nieuw-Lekkerland of door andere zaken in mijn achterliggende carrière. Vanzelfsprekend hoop ik dat verschil nu ook te kunnen maken als burgemeester.'

Jong volwassene

Beide ouders van Jaap Paans komen uit de prachtige, natuurlijke omgeving van Oisterwijk met haar bossen en tientallen vennen. Nog altijd woont daar een groot deel van de familie. Via Breda, waar Paans is geboren, en Schiedam, vertrok het gezin naar Papendrecht.

'We zijn destijds als gezin in de forenzengemeente Papendrecht met al zijn nieuwbouw neergestreken en niet meer uit de Alblasserwaard weggegaan. De schoonheid van deze omgeving heb ik persoonlijk zeker leren waarderen. Het is een prachtig gebied waar veel te ontdekken valt. Bovendien ligt dit gebied voldoende nabij al het grootstedelijke en vervolgens ook nog dichtbij het Brabantse, waar we als gezin vanzelfsprekend nog veel affiniteit mee hebben.'

Als jong volwassene trok Paans zo vaak als mogelijk op de racefiets de Alblasserwaard in om die te ontdekken en als er een Molentocht werd georganiseerd, dan werden de schaatsen uit het vet gehaald. Paans blikt lachend terug: 'Om dan maar eens een ontboezeming te doen: een erg begenadigd schaatser ben ik niet. Maar ondanks mijn beperkte schaatscapaciteiten, heb ik toch zowel de 25 als de 45 kilometer Molentochten gereden.' Tot zijn 27e heeft Jaap Paans in Papendrecht gewoond, waar hij zowel de basisschool als het voorgezet onderwijs doorliep. Hij was een rustige, bescheiden jongen, die in de bescherming van het gezin en de eigen straat opgroeide. En die de relatieve luxe had om te kun-

nen sporten en met vrienden de dingen te doen die hij leuk vond. Al met al een onbezorgde jeugd. Al was Papendrecht de basis, de jonge Paans was veel in Alblasserdam te vinden. 'Door het sociale netwerk van mijn ouders en ook omdat ik op de Alblasserwaardse Hockeyclub Souburgh zat, was ik destijds al sterk verbonden met het Alblasserdamse. Ik kwam er veel en dan bouw je ook een band met dit dorp op.'

Verskillende momenten uit die tijd zijn hem sterk bijgebleven. Zoals het vakantiebaantje in de kantine van Nedstaal. 'Daar ontmoette ik zoveel verschillende nationaliteiten! Dat vond ik heel indrukwekkend. Zoiets verwacht je niet snel in een dorp aan de rand van de Alblasserwaard. Die periode was voor mij een ware levenservaring.' Maar ook de jeugdige uitgaansmomenten liggen nog vers in het geheugen: 'Waar ik regelmatig als toeschouwer met bewondering én verwondering naar heb gekeken, waren de opstootjes op de Dam. Het kon er nogal eens pittig aan toegaan. Ik herinner me rijen politiebusjes, die tegen middernacht stonden opgelijnd om relletjes in te dammen. Daar wilde je niet tussenzitten. Sowieso heb ik de minste behoefte gehad om in een opstootje terecht te komen, maar het kan je ongemerkt zomaar overkomen. Ik heb daar nog een warme herinnering aan. Tijdens een avondje stappen bij de Wipmolen kwamen plotsklaps enkele rivaliserende jongeren tegenover elkaar staan. Zonder het te willen, stond ik daar middenin. Toen het echt spannend werd, haalde een Turkse jongen mij uit het gedrang met de opmerking: "ik heb naast hem in het ziekenhuis gelegen; hij moet hier tussenuit". Daar ben ik die jongen nog steeds dankbaar voor. Want ik had helemaal geen behoefte om in een gevecht terecht te komen. Zo'n voorval maakt diepe indruk. En het is een geweldig voorbeeld van omzien naar elkaar!'

Karaktertrekje

Omzien naar de ander en een verbindende rol willen spelen. Het zijn typische karaktertrekjes van Paans. Overigens ook twee voorwaarden in de profielschets voor burgemeester van Alblasserdam. Paans bevestigt het zelf: 'Ik denk dat ik op mijn best ben in situaties waarbij ik in verbinding ben met anderen. Samen werken aan een betere situatie. Als ik kijk naar mijn privé- of verenigingsleven zijn dat ook duidelijk de momenten, waarbij ik me helemaal in mijn element voel. Vandaar ook, denk ik, dat het me relatief weinig moeite kost om rollen en taken op me te nemen, die daarbij passen. Op 16-jarige leeftijd begon ik mij

maatschappelijk betrokken te voelen en ontdekte ik hoe leuk het is om anderen een richting op te sturen die, als ze effect hebben, deuren laten opengaan. Met die motivatie ben ik ooit tot beste jeugdgemeenteraadslid van Papendrecht uitgeroepen. Anderen kunnen motiveren en stimuleren om samen ergens voor te gaan, is een karaktertrekje waar ik ook door medewerkers en collega's om wordt gewaardeerd. Juist door samen te werken, kun je meer bereiken dan zaken in je eentje te willen doen.'

Tomeloze energie

In zijn installatierede schetste Paans dat de inwoners van Alblasserdam van hem onder andere "tomeloze energie" mogen verwachten. Het lijkt erop dat er bekibbeld gaat worden op de beschikbare vrije tijd van de nieuwe burgemeester. Maar Paans kijkt daar vrij laconiek tegenaan en vertelt lachend: 'Ook in eerdere functies had ik een heel overzichtelijke hoeveelheid vrije tijd. Opnieuw zal ik daar een duidelijke balans in moeten zoeken. Ik sport graag. Zo kun je mij op het hockeyveld tegenkomen, maar ook een potje tennis, een bezoekje aan de sportschool of een stukje fietsen of wandelen staat met enige regelmaat op de agenda. Evenals het samenzijn met vrienden of lekker uitwaaien op het strand met het gezin. Heerlijk! Daar kan ik enorm van genieten. Net als van mensen die ergens plezier in hebben. Vooral op momenten wanneer iets bij iemand in eerste instantie niet lukt en dat die persoon dan ineens merkt dat zijn inspanningen succes hebben. Als ik dan zo'n stralende blik zie ... daar kan ik zo van genieten.'

Paans is overigens ook een muziekliefhebber. Heel veel stijlen kunnen hem bekoren. Van klassiek tot pop en van Nederlands- tot Spaanstalig. 'Momenteel behoort de Spaanstalige, Zuid-Amerikaanse en Midden-Amerikaanse muziek toch wel tot mijn favorieten. Bij voorkeur de positieve zijde van die muziek. Alhoewel een melancholieke fado ook heel mooi kan zijn in tijden van bezinning. Het leven is niet altijd een zonnestraal. En om dan toch even mijn burgemeesterschap daarbij te pakken, denk ik dat het de charmante kant van het burgemeesterschap is, dat je een schouder kunt bieden aan mensen, bij wie het allemaal even niet zo meezit. Overigens ben je als burgemeester echt niet altijd de juiste schouder. Dat kan ook een ander persoon of andere instantie zijn. Denk aan de verschillende zorginstanties of kerkgenootschappen. En laat ik niet de ambtenaren op het gemeentehuis vergeten en zovele anderen. Helpen doe je met elkaar.'

deren lol in hebben. Onze drie meiden zijn gek op allerlei balsporten en dus kun je mij regelmatig met hen op de sportvelden zien. Daarnaast heb ik altijd geïnvesteerd in baby- en peuterzwemmen. Bij alle drie de kinderen bracht ik vanaf een maand of drie totdat ze naar diplomazwemmen gingen in het zwembad door. Te midden van heel veel moeders.’ Lachend: ‘Ik werd met regelmaat met enige afgunst en bewondering bekeken, waarbij je de gedachtes kon lezen “mijn man krijg ik niet zo ver”. In de loop van de tijd kwamen er gelukkig wel een paar vaders bij. Het is ook echt een geweldige manier om verbinding met je eigen kind te hebben. Zo’n speciaal momentje met een pasgeborene of peuter. Ik wilde de vader-dochter band meteen betekenis geven. Na de geboorten probeerde ik om die reden toch zeker wel de eerste maand thuis te zijn. En niet in de laatste plaats om de zware taak van mijn vrouw wat te verlichten.’

Burgervader

Het bieden van een schouder als burgemeester doet terugdenken aan de tijd dat een burgemeester als een burgervader van de gemeente was. Samen met onder andere de dokter, de notaris en de dominee behoorde hij tot de notabelen van het dorp en stond hij toch enigszins op een voetstuk. Die tijd is niet meer. Toch blijf je als burgemeester een typerende en prominente rol spelen. Paans bevestigt dit: ‘Burgemeester Aboutaleb van Rotterdam gaf tijdens mijn installatie aan dat er steeds meer van burgemeesters wordt verwacht. Dat we steeds meer “sheriff” zijn. Als burgemeester word je met tal van extra verantwoordelijkheden belast omdat de maatschappij dit vraagt en nodig heeft. In die zin heb je als burgemeester een duidelijke leidersrol. Aan de andere kant zie ik dat er in Alblasserdam ook echt behoefte is aan een burgervader. Iemand die betrokken is bij de gemeente en boven de partijen staat. Iemand die daarmee een duidelijke toegevoegde waarde aan het leiderschap geeft. Die rol van burgervader wil ik graag blijven vervullen.’

Rolmodel

Van burgervader naar huisvader. Want hoewel Paans een druk leven leidt, is hij nooit een voorbeeld van het klassieke rolmodel geweest. ‘Als vader probeer ik me zoveel mogelijk in te leven in datgene waar mijn kin-

Belangrijk in het leven

Net als dat ruimte voor de ontplooiing van het individu belangrijk is voor Paans is ook het liefdevol omgaan met elkaar een belangrijke pijler van hem. ‘Je kunt het nog zo heftig met elkaar oneens zijn, toch moet je altijd proberen de verbinding te zoeken. Waar kunnen we elkaar weer vinden? En lukt dat niet in eerste instantie, dan in tweede instantie. Want ik ben van mening dat iedereen altijd een tweede kans moet krijgen. Dat wij met elkaar niet te snel in vooroordelen moeten vervallen. Zeker in deze tegenwoordige tijd, waar we onder druk van de snelheid van informatie graag etiketten plakken en waar vervolgens bijna niet meer vanaf te komen is. Iedereen een tweede kans geven vind ik zo ontzettend belangrijk om als waarde mee te geven. Aan mijn eigen kinderen, maar ook aan de kinderen en jongeren die ik ga treffen in Alblasserdam. Als het een keer tegenzit, weet dat er altijd een tweede kans is. Dat je die tweede kans moet krijgen én pakken zonder je te laten leiden door datgene wat er eerder is gebeurd.’

Tekst: Comm^opass, tekst & vormgeving

Fotografie: Cees van der Wal